

VST:n kestävän tulevaisuuden indikaattoreiden pilotointi

12 pilotoijaa

- Alkio-opisto
- Joutsenon Opisto
- Karkkilan työväenopisto
- Kaukametsän opisto
- **Kirkkopalvelut ry/Agricola-opintokeskus**
- Koskela opisto
- Lahden kansanopisto
- MSL-opintokeskus
- Otavan opisto
- Petäjä-opisto
- **Suomen Kansaopistoyhdistys**
- Valkeakoski-opisto

(PUNAINEN: järjestöindikaattorit)

Arvioinnin toteutus

OPPILAITOKSET

- Kaikki indikaattorit (1-10): 5 oppilaitosta
- Indikaattorit 1, 3, 6, 8, 9
- Indikaattorit 1, 6, 7
- Indikaattorit 3, 6, 10
- Indikaattorit 7-10

JÄRJESTÖT

- Kaikki indikaattorit (1-8): 2 järjestöä
- Indikaattorit 2 ja 3

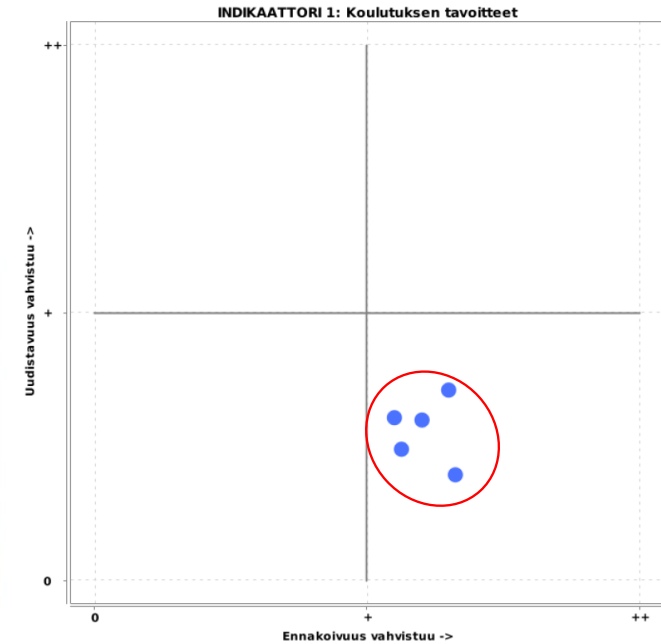
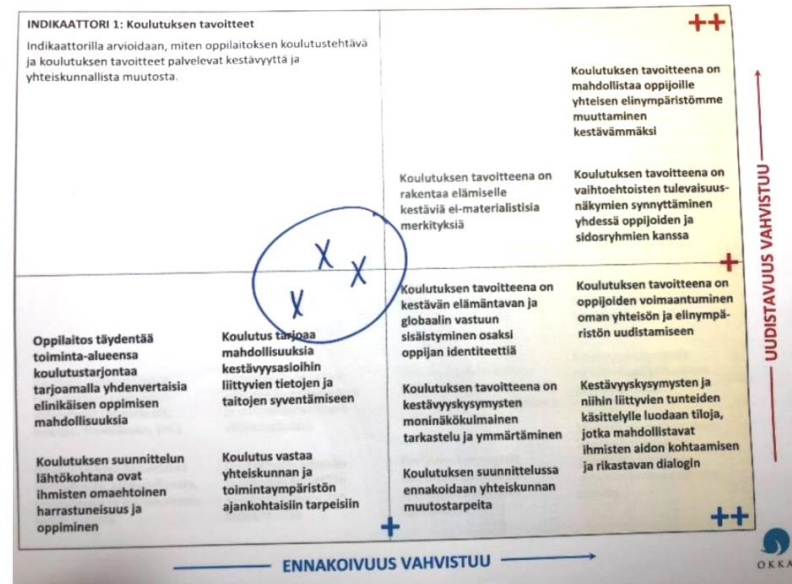
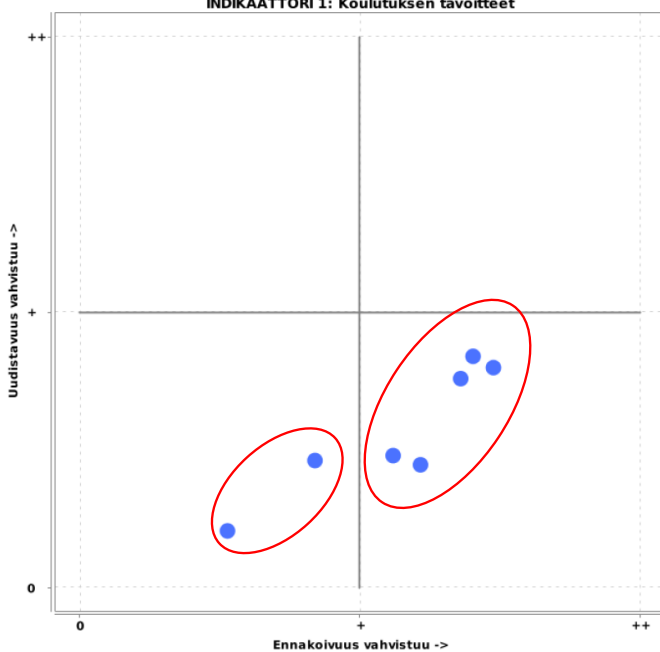
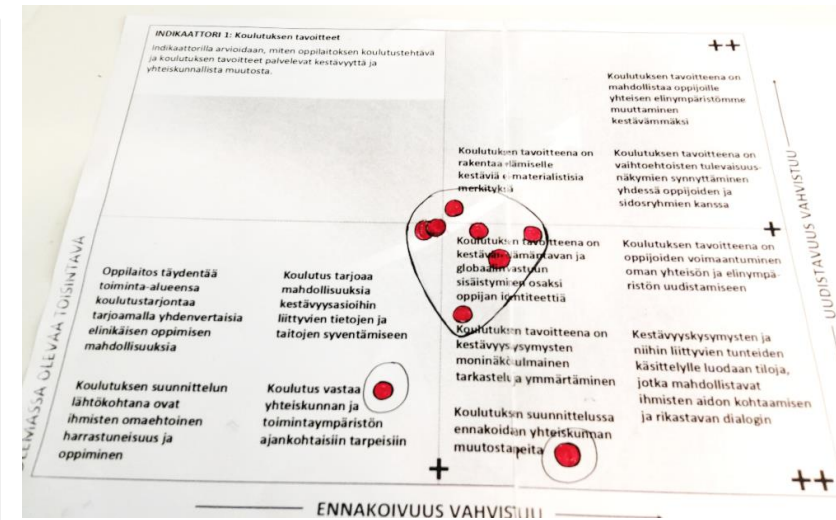
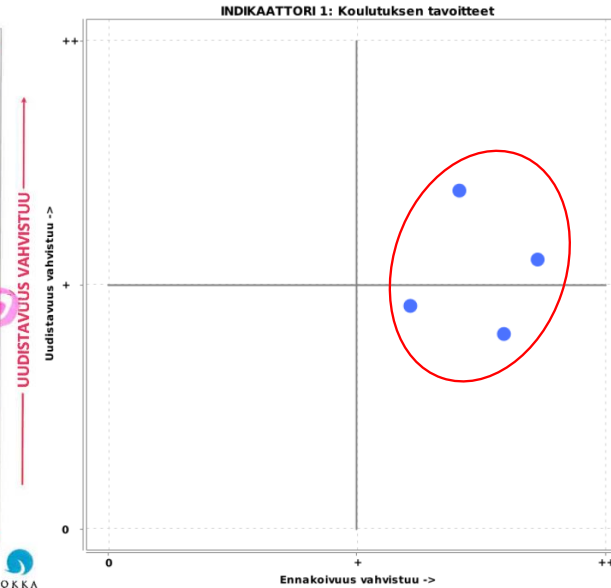
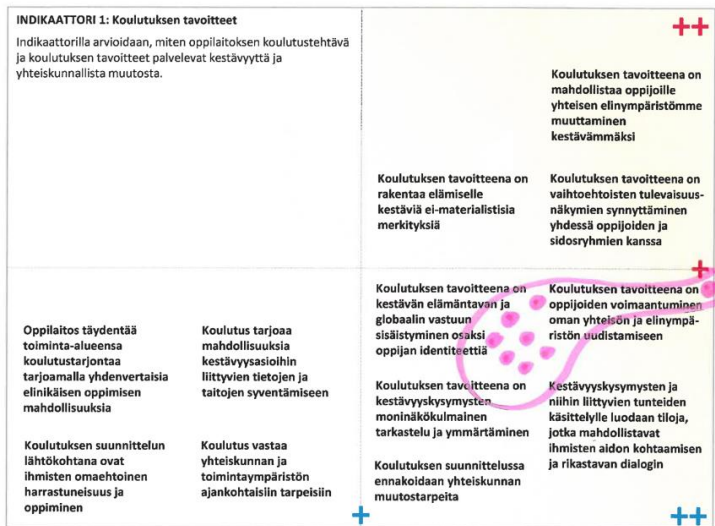

OKKA

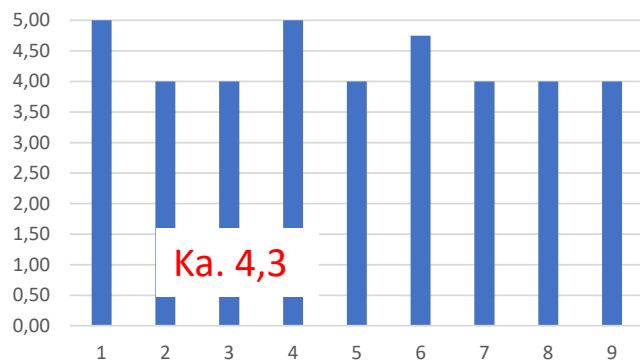
INDIKAATTORI		TOISINTAVA	ENNAKOIVA	UUDISTAVA
OPETUS	1. Koulutuksen tavoitteet	TÄYDENTÄVÄ	AVARTAVA	KYSEENALAISTAVA
	2. Kestävyystaitojen oppiminen	TIETO JA TOIMINTA	KRIITTISYYS, ARVOT, TUNTEET	EKOSOSIAALINEN SIVISTYS
	3. Oppimisympäristöt	KULTTUURIIN SOPEUTUMINEN	KESTÄVÄT TOIMINTATAVAT	KULTTUURIN UUDISTAMINEN
TOIMINTAKULTTUURI	4. Oppiva yhteisö ja kumppanuudet	YKSILÖN MUKAUTUMINEN	YHTEISÖN OPPIMINEN	UUDISTAVAT KUMPPANUUDET
	5. Oppilaitoksen ympäristövastuu	NORMIEN VAATIMUKSET	LÄPÄISEVÄ YMPÄRISTÖVASTUU	KIERTOTALOUS, HIILINEUTRAALIUS
	6. Yhteisön hyvinvointi	FYYSINEN YMPÄRISTÖ	YHTEISÖLLISYYS JA OSALLISUUS	MYÖTÄTUNTO, MERKITYKSET
JOHTAMINEN	7. Oppilaitoksen strategia	REAGOIVUUS, SÄILYTTÄVYYS	ENNAKOIVUUS, UUDISTAVUUS	TULEVAISUUS, KESTÄVYYS
	8. Johtaminen	TUOTTAVUUS, KONTROLLI	MUUTOS, MONINAISUUS	ARVOT, VISIOT, VERKOSTOT
	9. Henkilöstön osaaminen	TYÖN PERUST AidOT	KESTÄVYYSOSAAMINEN	EKOSOSIAALINEN SIVISTYS
	10.Toiminnan arviointi ja kehittäminen	MITTAREIDEN MÄÄRITTELY	KEHITTÄMISEN KULTTUURI	KUMPPANEIDEN OSALLISUUS

Sivistysjärjestöt, pilottiversio

INDIKAATTORI		KESKEINEN SISÄLTÖ
JÄRJESTÖTYÖ	1. Vaikuttamistyö	• JATKUVUUS, UUDISTUMINEN, MUUTOKSEN EDELLÄKÄVIJYYS
	2. Kehittämistyö	• PERUSTOIMINTA, AJATTELUN AVARTAMINEN, UUSI SIVISTYS
	3. Tilaisuudet ja kohtaamiset	• KESTÄVÄT TOIMINTATAVAT, OSALLISUUS, AJATTELUN UUDISTAMINEN
	4. Toimintakulttuuri	• KESTÄVÄ ARKI, HYVINVOINTI, IHMISTENVÄLISYYS JA KUMPPANUUDET
JOHTAMINEN	5. Järjestön strategia	• YHTEISÖN OSALLISUUS, ENNAKOIVUUS JA UUDISTAVUUS, KESTÄVYYS
	6. Uudistava johtaminen	• VUOROVAIKUTUS, YHTEISET ARVOT JA TAVOITTEET, VERKOSTOT
	7. Henkilöstön osaaminen	• KESTÄVYYSOSAAMINEN, EKOSOSIAALINEN SIVISTYS, UUSI OSAAMINEN
	8. Toiminnan arviointi ja kehittäminen	• MITTARIT, ARVIOINNIN JA KEHITTÄMISEN KULTTUURI, KUMPPANIT

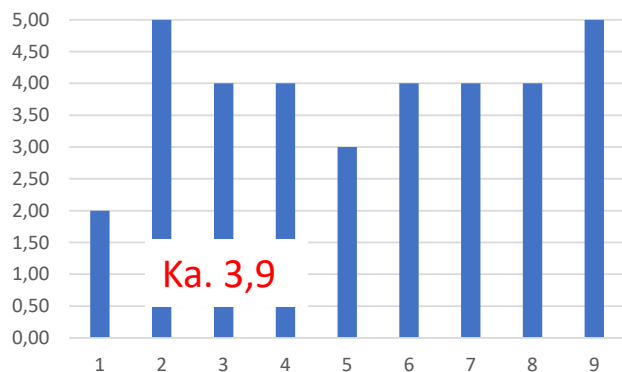

1. Indikaattoreiden soveltuvuus

**Indikaattorit soveltuivat hyvin
vst:n toiminnan arviointiin.**

3. Tukimateriaalin selkeys

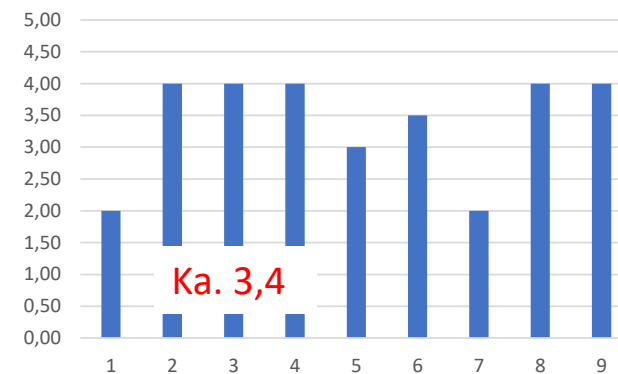
**Tukimateriaali oli hyödyllistä, mutta
sitä oli liikaa ja avaukset olisivat
voineet olla konkreettisempia.**

OKKA

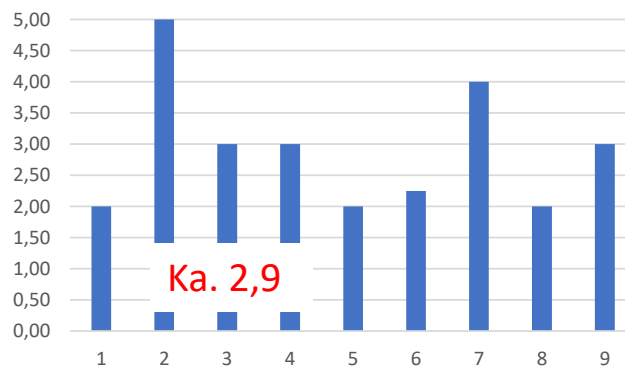
**PILOTOINNIN PALAUTE:
Viisi pointtia**

2. Kuvausten selkeys

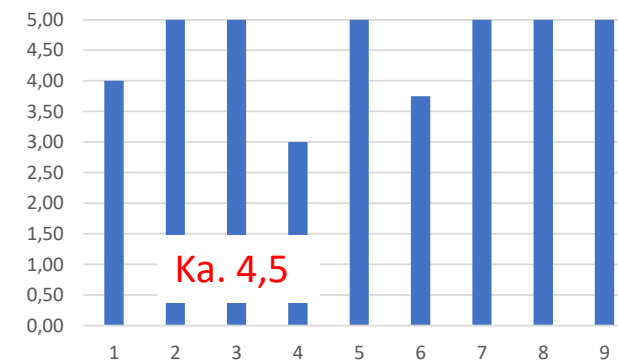
**Tukidiojen kuvauksissa oli liian
paljon hankalia käsitteitä.**

4. Oppilaitoksen sijoittaminen

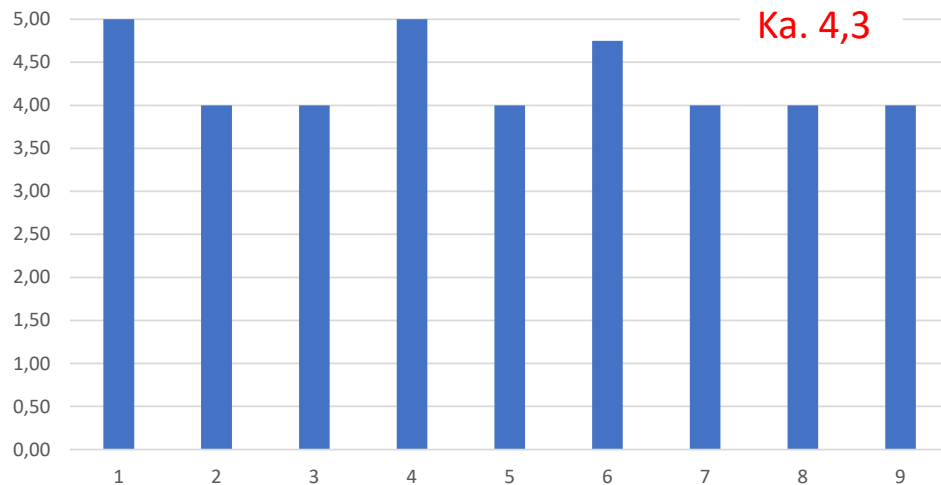
**Oppilaitoksen sijoittamista
arviointitasolle vaikeuttivat arvioinnin
ristiriitaisuus ja moniulotteisuus.**

5. Arviointikeskustelun hyödyllisyys

**Yhteisen arvioinnin kautta lisääntyi
ymmärrys organisaation toiminnasta ja
kehittämistavoitteista.**

1. Indikaattoreiden soveltuvuus

”Kaikki indikaattorit sopivat vapaan sivistystyön (kansanopisto) oppilaitoksen toiminnan arviointiin.” (OPPILAITOS)

”Soveltuivat hyvin. *Oppilaitoksen asema kuntaorganisaatiossa* on kuitenkin osittain haasteellinen ja *välillä arviointi oli vaikea asemoida omaan oppilaitokseen.*” (OPPILAITOS)

”Arvioimistamme indikaattoreista haasteellisoin oli koulutuksen tavoitteet (indikaattori 1).” (OPPILAITOS)

”Indikaattori nro 8 sisältää *kaksi fokusta ”arvioiti ja kehittäminen*”, jotka vievät vähän eri suuntaan. Voisi olla selkeämpää, jos olisi vain arviointi ja kehittämisenäkökulmia sisällytetään muihin indikaattoreihin tms.” (JÄRJESTÖ)

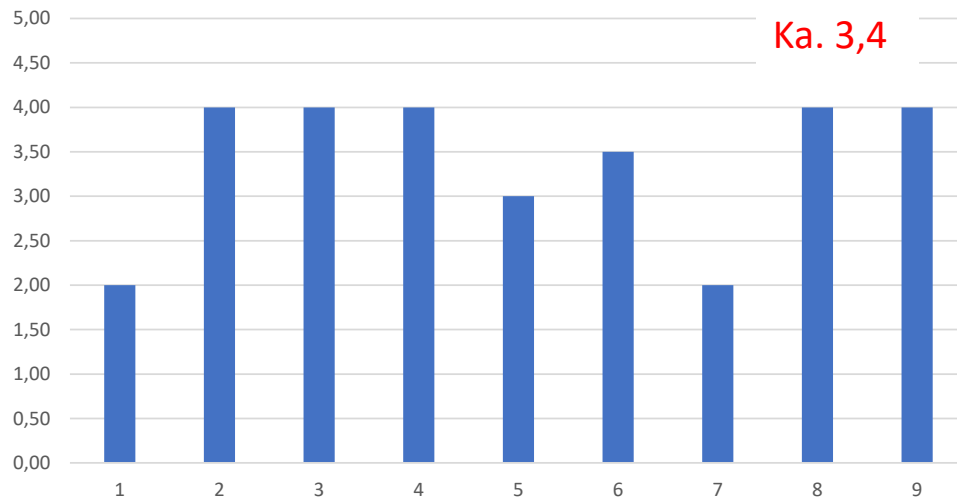
”Muutamissa indikaattoreissa arviointi oli haasteellista, koska samassa yhteydessä saatettiin *arvioida kahta eri asiaa* esim. indikaattori 4:ssä *oppiva yhteisö ja kumppanuudet.*” (OPPILAITOS)

”3. Oppimisympäristöt: koska olemme opintokeskus, meillä *ei ole samalla tavalla kiinteitä opetustiloja* kuin vaikka kansalais- ja kansanopistoilla.” (OPPILAITOS)

”Kaikki soveltuivat hyvin vs-oppilaitoksen toiminnan arviointiin. Muutamassa indikaattorissa oli hieman *työlästä rajata organisaation kaikkea muuta toimintaa* ja indikaattorissa kysyttyä toimintaa toisistaan.” (OPPILAITOS)

”Koettiin aluksi, että *indikaattorit on tehty kouluihin, joissa tehtävänä on kokonaisvaltainen kasvattaminen* ja lapset tulevat 7 vuotiaana ja ovat 16 vuotiaaksi asti. Siellä on helpompi ajatella näin kokonaisvaltaisesti (*vrt. kansalaisopiston lyhytkurssit*).” (OPPILAITOS)

2. Kuvausten selkeys

”Tukidioissa oli avattu kuvauksia monisanaisesti ja käsitteitä selvennettiin OKKA-säätiön sivuilla. *Niin tärkeitä kuin tuo avaaminen onkin, se teki kyselystä vähän turhankin vaikeasti lähestyttävän ja raskaan.*” (OPPILAITOS)

”Joidenkin arviointiin osallistuvien mielestä *tekstiä oli liikaa yhteen kuvaan* nähden. *Toisaalta tekstin vähentäminen voi köyhdyttää esimerkkiä...*” (OPPILAITOS)

”Oppimisympäristöt: *mennään niin korkealentoisissa asioissa, että etäännyttää*, turhautunut olo tulee, suurin piirtein osaa piirtää pallukan, mutta *käsittely ja perustelu on älyttömän vaikea, tulee vastareaktio.*” (OPPILAITOS)

Kestävyyshaidot -käsite koettiin hankalaksi. Olisi toivottu, että olisi annettu esimerkkejä mitä kestävyystaidot voisivat tarkoittaa vapaan sivistystyön oppilaitoksessa. (OPPILAITOS)

”Meille selkeästi vaikeimpia olivat *oppimisympäristöt, kumppanuudet ja mittarit*. Keskustelemalla saimme avattua kuvauksia kyllä.” (OPPILAITOS)

”Koska teimme pilotoinnin järjestöindikaattoreista, ja organisaatiomme on hyvin monialainen, niin joissakin kuvauksissa *jäi paljon tulkinnan varaa riippuen miltä toimialalta käsin sitä tarkasteli.*” (JÄRJESTÖ)

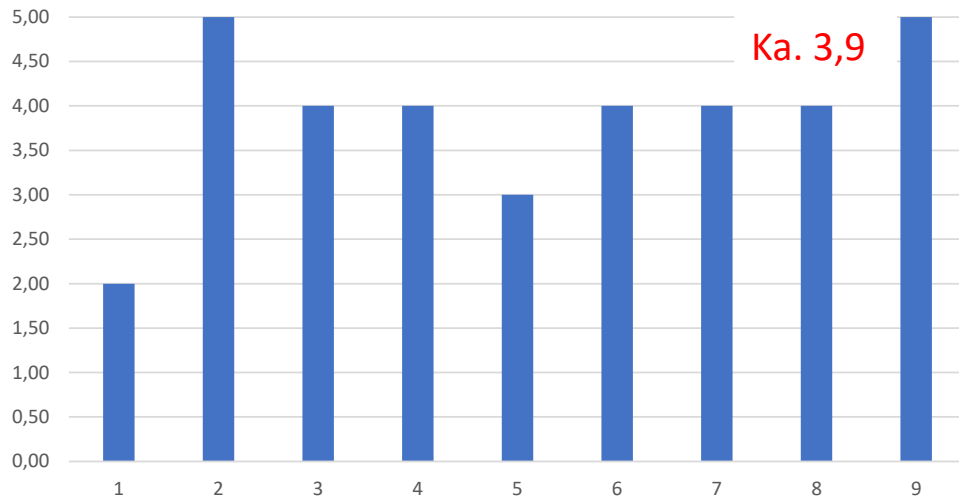
”Indikaattorit selkeitä mutta niiden arviointiin liittyvät *tukidiojen tekstit avautuivat joiltakin osin huonosti arvioijalle*, vaikka niissä olikin käsiteavauksia. *Hyvin paljon käsitteitä, jotka lyhyessä ajassa vaikeaa hahmottaa osalle riippuen omasta tulokulmasta.*” (OPPILAITOS)

”Kaikissa indikaattoreissa *osa tukidiojen kuvauksista oli hyvin selkeitä mutta osaa oli vaikeampi arvioida*. Vaikuttaako arviointiin, se että helpommin ymmärrettävät suuntaavat oman pallukan sijoittamista? Toisaalta *arviointiin edetessä koettiin että yhteen kuvaukseen ei tarvitse takertua vaan kokonaisuus ratkaisee.*” (OPPILAITOS)

Selkeyttämistä vaativia kuvauksia tunnistettiin useista indikaattoreista, esim.

- opetettaviin aiheisiin kytketään kestävän kehityksen tietoperustaa
- toiminnan suhteen reflektointi toimintaympäristöön
- yhteiskuntaa uudistava dialogi kumppaniverkoston kanssa
- paikallinen kulttuuri
- kumppaniverkosto
- oppilaitoksen kehittämistehtävä

3. Tukimateriaalin selkeys

*"Tukidioissa oli avattu kuvauksia monisanaisesti ja käsitteitä selvennettiin OKKA-säätiön sivuilla. **Niin tärkeitä kuin tuo avaaminen onkin, se teki kyselystä vähän turhankin vaikeasti lähestyttävän ja raskaan.**" (OPPILAITOS)*

"Tukimateriaalit ja webinaarit selkeyttivät asiaa paljon ja niiden avulla oli helppoa lähteä esittelemään indikaattoreita toimistonväelle. "Asteikko" tai sen käyttäminen jäin osin epäselväksi." (JÄRJESTÖ)

"Oli hyödyllistä, että niitä oli, mutta ne eivät olleet kovinkaan selkeitä eikä konkreettisia. Hankalia sanaketjuja selkeyden sijasta. Paljon passiivia ja tyhjiä sanoja (liittyy, kytkeä, reflektoida, käydä dialogia)." (OPPILAITOS)

*"Tavallaan lisämateriaalit oli selkeästi sijoitettu tehtäviin ja niihin oli helppo päästä ja löytää, niin silti aina **toisessa välilehdessä hyppääminen hiukan hankaloitti kokonaiskuvan luomista.**" (OPPILAITOS)*

*"Tukimateriaalit toimivat itsessään hyvin. **Haasteita koordinoijalle oli enemmänkin tukimateriaalien löytämisestä, vaikka linkit niihin olivatkin olemassa.**" (OPPILAITOS)*

"Indikaattoreita avaavat kuvat (värikkäät laatikot) olivat suureksi avuksi!" (OPPILAITOS)

"Käsitteiden avaukset olivat todella hyödyllisiä. Tukimateriaalin löytäminen oli välillä haastavaa, ehkä niiden sijoittelua nettisivuilla voisi selkeyttää." (OPPILAITOS)

”Huomasin, että itselleni oli jo avautunut käsitteet ja myös taustalla oleva ”filosofia” kohtuullisen hyvin, mutta muu ryhmä koki, että ei aivan ymmärrä, mitä tällä tavoitellaan ja mitä käsitteet tarkoittavat. Siksi olisikin pitänyt jakaa arviointiprosessi kahteen osaan ja käydä ensin taustamateriaalien kanssa lävitse, mistä on kyse ja vasta sen jälkeen lähteä indikaattorien arviointiin.” (JÄRJESTÖ)

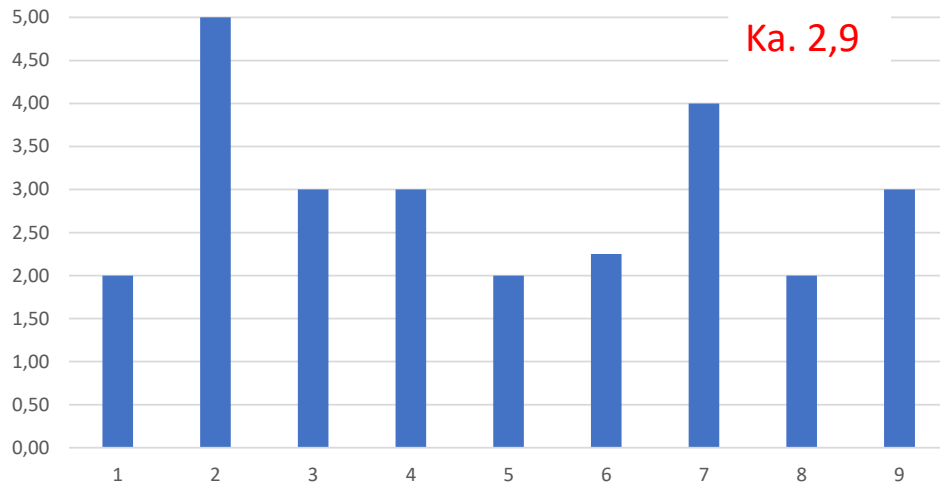
”Asiat ovat selkeästi esitetty indikaattoridioissa ja tukimateriaalit löytyvät helposti ja ovat hyvin esitetty. Mutta teema on valtaisa ja uutta tai erikoiskäsitteistöä on monessa indikaattorissa. En tiedä voisiko tätä jotenkin asbtrahoida yhden kerroksen ja tarkastella kevytversiona hieman väljemmällä tarkkuudella? Ihan siksi että olisi helpompi miettiä mihin kohtaan asteikkoa palluraan lopulta laittaa.” (OPPILAITOS)

”Materiaali oli erinomaista, mutta sitä oli paljon. Tukidiat havainnollistivat hyvin, mitä indikaattorin mukaisella toiminnalla tarkoitetaan uudistavuuden ja ennakoivuuden näkökulmasta. Jos arviointiin halutaan osallistaa opiskelijoita ja kumppaneita, pitää materiaalia skaalata. Tarvitaan kevyempää, tiivistetymppää ja ”selkokielisempää” materiaalia.” (OPPILAITOS)

”Ohjeet selkeät ja arviointi oli niiden pohjalta helppo toteuttaa. Haasteellisemmaksi koettiin aiheeseen orientoiminen rajallisen ajan puitteissa. Tarvitaan hyvin selkeää ja kompaktia taustamateriaalia teemoihin (ekososiaalinen sivistys, transformatiivinen oppiminen) koska ei voida olettaa, että käsitteistö on tuttua kaikille arviointiin osallistuville.” (OPPILAITOS)

”Selaaminen sivustojen välillä koettiin hankalaksi joidenkin taholta. Toisaalta sanottiin, että kaikki konkreettiset kuvaukset toiminnasta olivat hyödyllisiä mutta tuotiin esille että tukidion teksti olisi voinut olla vieläkin konkreettisempää ja käytännönläheisempää. Sisvistyssanat tai todella pitkät lauseet aiheuttivat ongelmia tulkinnoissa mutta mitä lähemmäksi maan pintaa esimerkit laskeutuivat sitä helpompaa asian pohtiminen oli. Tieteellisen oloinen teksti hankaloitti arviointia suhteessa käytäntöön.” (OPPILAITOS)

4. Oppilaitoksen sijoittaminen

"Tukidion ymmärtäminen vaati paljon yhteistä keskustelua, ennen kuin pystyi tekemään minkäänlaista arviointia." (OPPILAITOS)

"Jos mukana olisi ollut joku toinen opisto, joka olisi tehnyt samaan aikaan samoja arviointeja yhteistyössä, niin ehkä oman arvioinnin asettaminen oikeaan kohtaan olisi ollut helpompaa. Nyt arviointi tapahtui pitkälti omien kokemusten ja esimerkkien omana vertailuna, mutta ne eivät asettuneet laajempaan kontekstiin välttämättä ollenkaan." (OPPILAITOS)

"Nuoli kuvan keskellä ohjaa ajattelua turhaan. "Asteikko" hieman hankala hahmottaa." (JÄRJESTÖ)

"Nouseva nuoli diapohjassa hämmensi osaa meistä. Rastia oli vaikea asemoida laatikoiden väleille." (OPPILAITOS)

Haasteita toivat indikaattoreiden käsitteet ja se, että joissain indikaattoreissa arvioitiin useita asioita. Arviointiryhmässä olleet opiskelijat kokivat Indikaattoreiden 9: Henkilöstön osaaminen ja Indikaattori 8: Johtaminen vaikeaksi. (OPPILAITOS)

"Aika usein toimistollamme oli olo, että kuuluisimme ylimpään kolmannekseen, mutta emme silti ihan uskaltaneet laittaa itseämme sinne. Oli siis paljon vaikeuksia itsemme sijoittamiselle." (JÄRJESTÖ)

"Jos olisi vaatinut itseltään kaiken täydellistä ymmärtämistä olisi arviointi ollut vaikeaa. Lähdimme arvioimaan kokonaisuutta ja luottamaan omaan kokemukseen ja tunteeseen niin arviointi sujui helpommin." (OPPILAITOS)

"Opintokeskuksen toiminta eroaa paljon kansan- ja kansalaisopistoista (olemme järjestöjen oppilaitoksia), joten osaa indikaattoreiden perusteluista oli haastavaa katsoa meidän näkökulmastamme. Haasteena oli myös se, teemmekö arviointia puhtaasti oman toimintamme kontekstista vai arvioimalla jäsenjärjestöjemme kanssa tehtävää yhteistyötä".
(OPPILAITOS)

*"Meidän kaltaisessa organisaatiossa **hajonta oli todella suurta, koska työtehtävät ovat niin erilaisia**. Lisäksi haasteita tuotti se, että osa vastauksista ikään kuin hajautui useampaan "lohkoon" eli **pistemäisesti tarkasteltuna voidaan toimia kaikissa "kolmessa lohkossa"**. Osa toiminnasta voi olla jopa uusintavaa samanaikaisesti, kun osa on vielä toisintavassa."* (JÄRJESTÖ)

"Tämä ei ollut ihan helppoa. Toimintaan sopivia kuvauksia löytyi eri kohdista tukidiaa, jolloin "täpän" kohdentaminen oli jonkinlainen kompromissi. Olisi tehnyt mieli laittaa "täppä" moneen kohtaan. Tai sitten arviointikäytäntöä olisi hieman hiottava johonkin suuntaan". (OPPILAITOS)

"Pieni ongelma olisi siinä, että toimintaan osuvia kuvauksia löytyi eri puolelta nelikenttää. Jokin alareunan kuvaus kuvasi toimintaamme, kuten myös oikean yläreunan kuvaus, mutta välillä olevat kuvaukset eivät. Arvio oli sitten asetettava jonnekin välimaastoon, jolloin se ei kerro aivan totuutta".

(OPPILAITOS)

"Mietin itse asiassa fasilitointiin valmistautuessa että saisikohan eDelfoihin työkaluksi kolmion, jossa kolmessa kärjessä olisi kussakin yksi teema indikaaattorista ja sijoitettaisiin a) kolme palluraa sitä keskemälle mitä uudistavampaa kärjen teema organisaatiossa on b) yksi pallero :)" (OPPILAITOS)

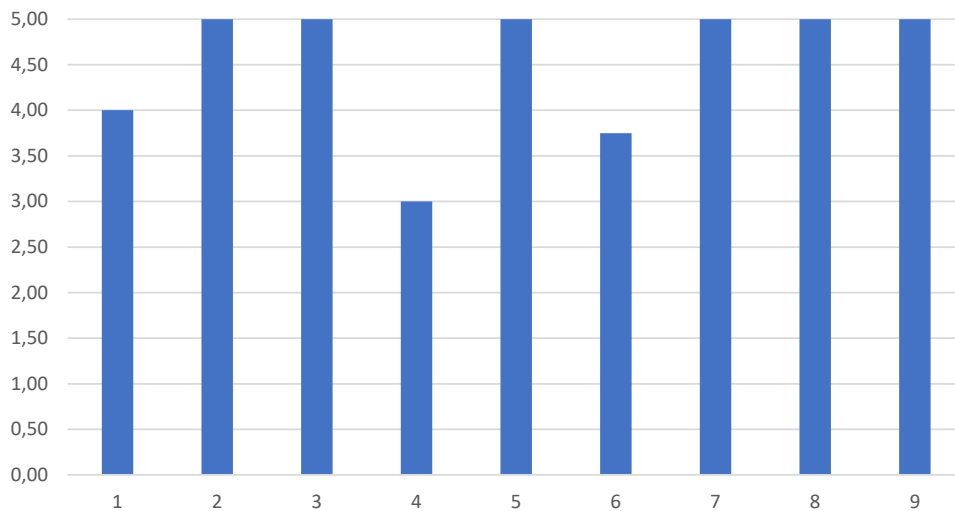
*”Ongelmia aiheutti se, että **joku alemman tason kuvaus ei mielestäni toteutunut**, kun taas **joku ylemmän tason kuvauksista toteutui**. Tuli ns. hyppyjä ruutujen väliin. **Mihin oppilaitos silloin lopulta asettuu?**” (OPPILAITOS)*

OKKA

5. Arviointikeskustelun hyödyllisyys

Ka. 4,5

HYÖDYLLISIN HAVAINTO ARVIOINNISTA

”Henkilöstöryhmät lähestyvät asioita eri lähtökohdista. Myös henkilöstöryhmien välillä kehittämistarpeet ovat erilaisia ja mahdollisuudet esim. kouluttautumiseen vaihtelevat. Näitä tulee harvemmin yhteisesti pohdittua.” (OPPILAITOS)

”Se, että meidän tulisi entistä rohkeammin nostaa esille opistomme visio ekososiaalisen sivistyksen edelläkävijyydestä sekä koko henkilöstön osaamisen tason lisääminen ja varmistaminen kestävyysasioissa tavoitteeseen päästäksemme.” (OPPILAITOS)

”Oli hienoa seurata toimiston reflektointia --> ajateltiin, ettei tehdä jotain asian hyväksi, kunnes yhdessä tultiin siihen tulokseen, että teemmekin, mutta tekeminen on hiljaista. Sen takia on hyvä välillä tällä tavalla pysähtyä ajattelemaan, että kuinka paljon hiljaista työtä meidän toimistomme tekee. Indikaattorikokeilu osoitti, että on hyödyllistä toteuttaa yhteistä arviointia, jotta tehdyt ratkaisut ovat tietoisia ja niitä voidaan paremmin jatkokehittää.” (JÄRJESTÖ)

”Meille nousi keskustelun myötä ihan valtava kehittämisinto!” (OPPILAITOS)

”Koronakevät muutti yleistilannetta niin paljon, että keskustelu jäi enemmänkin toisten kirjoitusten lukemisen varaan. Toisaalta tämä työkalu toimii ihan yhtälailla livenä tai verkon kautta. On siis monipuolinen työkalu.” (OPPILAITOS)

”Ehdottomasti hyödyllisimmäksi koettiin se, että ymmärrys lisääntyi keskustelun kautta. Sai tietoa oman organisaation toimintatavoista yms. sekä ennen kaikkea oma ajattelu rikastui kuunnellessa muita. Tätä kautta kirkastui myös indikaattorimallin prosessinomaisuus.” (JÄRJESTÖ)

O K K A

”Voimme ohjata jäsenjärjestöjemme toimintaa ja ajattelumaailmaa kohti ekososiaalista sivistystä, mutta se täytyy tehdä jäsenjärjestöjä kunnioittaen: emme siis voi määrätä tai määritellä, miten järjestöjen tulisi toimia, mutta voimme herätellä ja uudistaa heidän näkemyksiään.

Organisaatiomme strategiaa ollaan uudistamassa, ja näistä indikaattoreista saamme lisää työkaluja uuden strategian muotoilemiseen.” (OPPILAITOS)

”Strategia näkyy toiminnassa vaikka strategiatyö on vielä kesken. Arviointiin osallistujien ei ollut vaikea nähdä mitkä arvot taustalla ovat ja mihin toiminnassamme tähdätään. Arviointi on hyvä väline toiminnan laajempaan kehittämiseen. Tämän muotoisen arvioinnin kautta korostuu keskustelun merkitys ja jokaisen vaikutusmahdollisuudet sitä kautta. Vaikka arviointiryhmässämme oli eri toimenkuvissa olevia henkilöitä, yhteistä näkemystä ei ollut vaikeaa löytää. Yllättävänkin lähellä olimme toisiamme jokaisen arvioimamme indikaattorin kohdalla.” (OPPILAITOS)

”Tärkeä havainto oli varmaan se, että me oman oppilaitoksen sisällä asetumme plussan puolelle sekä ennakoivuuden että uudistavuuden suhteen, mutta meillä on vielä tekemistä ulospäin suuntautuvassa toiminnassa ja verkostoyhteistyössä.” (OPPILAITOS)

OKKA

AVOIMET KOMMENTIT

"Selkeyttä ja selkokieelisyyttä lisää, indikaattorit itsessään hyviä ja monipuolisia. Pallot oli helppo laittaa ja kivoja."
(OPPILAITOS)

"Arvioinnin toteutus oli positiivinen kokemus niin koordinoijalle kuin arviointiryhmälle. Erittäin tärkeää, että arviointiryhmässä on opiskelijoita opettajien ja tukipalvelushenkilöstön lisäksi."

Indikaattoreissa on paljon käsitteitä, joiden ymmärtäminen ei ole yksiselitteistä varsinkaan henkilöille, jotka tutustuivat indikaattoreihin ensimmäistä kertaa."

Tilassa tapahtuva arviointi sai aivot paremmin töihin (suora lainaus yhden arviointiryhmän jäseneltä). Fyysinen läheisyys (turvaväleistä huolimatta) aktivoi paremmin keskustelua." (OPPILAITOS)

"Kokonaisuutena arviointityökalu on hyvä pohja organisaation toteuttamalle arvioinnille ja tukee kehittämistyötä. Pitkäaikaiseen seurantaan eDelphi ehkä tarjoaa paperista versiota paremman lähtökohdan."
(JÄRJESTÖ)

"Koronavuonna asia meinasi hautautua, mutta onneksi ei hautautunut. Innostuimme asiasta kovasti."
(OPPILAITOS)

"Olisi ollut mahtavaa, mikäli olisi ollut lähityöskentelyä. Nyt kaikki muut, paitsi indikaattoreiden esittely, tapahtui etänä. Toisaalta se todisti, että indikaattorit todella toimivat ja että etätyöskentely ja arviointi niiden parissa on mahdollista." (OPPILAITOS)

"Yksi ajatus, mitä voisi kehittäjätasolla pohtia on, miten päästään indikaattoreiden arvioinnissa "onnellisuusmuurin" sisälle. Koska kaikki näkevät kaikkien vastaukset, pitää muotoilla vastaukset siten, että kaikkea ei välttämättä tuo esille tai tuo sovinnaisesti.

Miten voidaan luoda sellainen luottamuksellinen arviointimenetelmä, jossa voi sanoa kaiken mitä ajattelee, ilman että joutuu hankaluuksiin siitä? Näissä pilottivastauksissa pystyy päättelämään kuka on vastannut mitäkin kirjoitustyylistä ja asiayhteyksistä, joten on pakko muotoilla asiansa sovinnaisesti ja ehkä jättää jotain sanomatta." (OPPILAITOS)

"Tykkään todella paljon indikaattorimallista ja sen taustalla olevasta ajattelusta. Se on oikeastaan ensimmäinen malli, joka vastaa omaa ymmärrystäni siitä, millä tavalla isossa kuvassa kestävän elämän kokonaisuutta voisi työstää. Sisältää sen kaltaista systeemistä ajattelua ja prosessinomaisuutta, mikä on minulle tuttua. Hyvää on myös se, että malli on helppo toteuttaa toiminnallisesti." (JÄRJESTÖ)

"Prosessi koettiin toimivana, erityisesti koska syntyi runsaasti keskustelua ja eri toimijaryhmät kohtasivat ja se toi uudenlaista näkökulmaa. eDelphi ei ehkä olisi meillä toiminut koska siinä keskustelu olisi jäänyt vähäisemmäksi ja taustatietoa olisi pitänyt siinä olla enemmän kun yksin asioita pohdiskelee. Arviointiprosessi toimii samalla toiminnan laadun kehittämisenä laaja-alaisuutensa ansiosta." (OPPILAITOS)

"Kyselyn tekijät ovat nähneet kovin paljon vaivaa ja hienoa työtä, mutta vastaajien pitäisi olla valmiita panostamaan tähän reilusti aikaa, että tulos hyödyttäisi lopulta." (OPPILAITOS)

"Prosessi on ollut aivoja nyrjähdyttävää, mutta hyvällä tavalla. Olemme oppineet paljon aiheesta ja samalla opintokeskuksemme ja jäsenjärjestöjemme suhteista." (OPPILAITOS)

”Arviointi vaatii osallistujilta aikaa ja paneutumista. Sitä olisi resurssoitava erikseen. Meillä pilotointi oli jaksotettu kolmeen osaan (arvioitavana 3-4 indikaattoria kerrallaan) ja silti muun työn ohella arviointi tuntui melko raskaalta. Siitä kertoo myös se, että ensimmäisellä kierroksella arvioinnin suoritti 11, toisella 9 ja kolmannella 7 arviointiryhmään kutsuttua.

Prosessin managerointi oli varsin aktiivista ja se koettiin hyvänä. Ehkä olisi vielä voinut korostaa, että arvioida voi vaikka indikaattorin kerrallaan. Erilliset indikaattoripäivät! :) Sitouttamista tulee pohtia ja sitä, että arviointia oikeasti resursoidaan kaikkien siihen osallistuvien osalta.

Toimivimmillaan ja vaikuttavimmillaan tämä koskisi koko yhteisöä opiskelijat ja kumppani mukaan lukien. Silloin tarvittaisiin indikaattoreiden havainnollistamista (videot, selkeät tiivistetyt ja havainnolliset tekstit ja kuvaukset jne.) ja skaalaamista.

Nykymuodossaan indikaattoriarviointi ei ole kovin helposti lähestyttävä. Kaikkien kymmenen indikaattorin arviointi yhdellä kerralla olisi muun työn ohella mahdoton toteuttaa. Sekin pohditutti, että kun muiden arvioinnit (pallurat nelikentässä) näkyvät muille, ne väijäämättä ohjaavat omaa arviota.” (OPPILAITOS)

”Täysipainoinen ja organisaation arviointiin kattava kokonaisuus. Jonkinlaista sisä/ ulkokehä-lähestymistapaa tai virtaviivaistamista kuitenkin jäin kaipaamaan, esimerkiksi opiskelija- tai kumppaniorganisaatiovastaajia ajatellen. Yksistään se voisi auttaa, jos arviointitasoa voisi nostaisi yhdellä kerroksella so. tukidiojen esimerkkejä ja käsitteitä niputettaisiin hieman ja niitä olisi nykyistä vähemmän.

Toinen lähestymistapa voisi olla yksinkertaistaa termejä toisintava, ennakoiva ja uudistava tällaiseen perinteisempään tyyliin "elää ajassa", "edelläkävijä" ja ""uudisraivaaja" (nämä eivät siis ole ehdotuksia ilmaisuiksi vaan esimerkkejä kansantajuistamisesta).” (OPPILAITOS)

OKKA

"Mieleen tuli 'perinteisen' eDelfoi-paneelien teesien rakentaminen. Teesit haastavat panelistia usein jo sanamuodoillaan, toisinaan kontroversaaliaalistikin ja antavat signaaleita (herätteitä), jotka saavat panelistin hyrräämään samanmielisesti tai kiihottamaan siilipuolustukseen - mutta itse paneelin kannalta teesit aktivoivat kommentoimaan varsinaisen vastauksen lisäksi. En tiedä sopiiko indikaattorikyselyyn ollenkaan, mutta tuota kommentoinnin aktivointia voi rakentaa monin tavoin."
(OPPILAITOS)

"Kyselyyn vastaaminen vaatii perehtymistä ja aikaa. Oppilaitosten on syytä kirkastaa koko henkilöstölle ja opiskelijoille, miksi kyselyyn on tärkeää vastata. Yhteinen ymmärrys ja tavoite ennen varsinaisen kyselyrumban aloittamista on ensiarvoisen tärkeää. Prosessin läpivienti vaatii vahvoja, kärsivällisiä ja positiivisia fasilitaattoreita, ja meillä sellainen onneksi olikin. Ilman Jukkaa tämän pilotoinnin tulokset olisivat jääneet huomattavasti laihemmiksi." (OPPILAITOS)

Arviointiin osallistujien kommentteja (OPPILAITOS)

- Alkujärkytyksen jälkeen arviointi alkoi sujua
- Tunteen ja kokemuksen painotus tärkeää
- Keskustelujen kautta asiat avautuivat, keskustelut tärkeä osa prosessia
- Keskustellen konkretisoidaan asioita
- Missä suhteessa lauseet ovat toisiinsa, vaikea sijoittaa opistoa jos joku yläpuolinen todentuu mutta sen alapuolinen ei. Oma asemointi sen vuoksi haasteellista.
- Laajempi taustoitusta tarpeen, että ymmärtää missä kehyksessä toimitaan (ainakin toiset sitä jäivät kaipaamaan).
- Miten asiat todennetaan, riittääkö vaan tuntuma/kokemus?
- Haasteellista kun ei ollut aiempaa kokemusta, käsitteistö haastavaa, ei aukea heti
- Toimii myös koko talon laadun kehittäjänä
- Ryhmän keskustelut ja pohdinnat tärkeä osa kokonaisuutta, saa muuttaa mielipidettään prosessin aikana
- Tunne ja kokemus hyvä arvioinnin pohjana vaikkei olisi alan asiantuntija

